

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „ „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 16 JULI.

Hoordaanlag te Wachtebeke.

Wij ontvangen, zegt het *Fondsblad*, uit Wachtebeke eenen brief, waarin het aldaar geboorde volledig en duidelijk beschreven is; wij willeen onze lezers met de heldenfeiten van het Wachtebeekse doktrinarisme bekend maken, opdat men wete hoe dat volk in een vrij land, onder het gebul naar vrijheid! te werk gaat.

« De « liberalen », in de gemeentekiezing geklopt met een meerderheid van 42 tot 49 stemmen, hebben zich willen wreken over hunne neêrslag, op de wijze, als « liberalen » dat doen. Zij noemen zich immers op sommige plaatsen « geuzen », om te herinneren, dat hunne voorloopers der XVI eeuw zich berucht maakten door verwoesting en moord.

Op den dag der kiezing, die samen valt met den tweeden dag der kermis, nauwelijks den uitslag der kiezing kennende, liepen zij in de herbergen, waar de katholieken bijeen waren, en zochten met iedereen ruzie; al de katholieken die zij ontmoetten, beleedigende. Drie of vier van die kerels, HET MES IN DE HAND, schreeuwden verschrikkelijke bedreigingen tegen hunne tegenstrevers uit!

» Twee gendarmen van Moerbeke, gelast met de orde te handhaven, bleven, in plaats van krachtadigheid te toonen, en de opleiders der bende bij den kraag te vatten, rustige toeschouwers van die wanordelijke tooneelen, en eindigden met den katholieken herbergier te verzoeken... het volk uit zijn huis te doen gaan, en dit voor 't overige van den dag te sluiten!

» Dit was, gelijk men ziet, een straf opleggen aan den onschuldigen herbergier, en de plichten laten loopen. Kwamen deze instructiën overeen met die van den overste der gendarmen — of met die van zekeren doktrinairen burgemeester?

» Daags nadien liep een bende werklieden, met muziek, het dorp rond, opgehit door eenige aanvoorders, die hen volop jenever lieten drinken. Het was een onophoudelijk gebul van: « *Leve de liberalen! Weg met de katholieken!* » Nooit is te Wachtebeke een zoo afschuwelijke bende straatleiden gezien geweest als dien dag...

» Tot hiertoe was het enkel gebul, maar in den namiddag begon de jenever zijn uitwerkseel voort te brengen: een tiental half drooken personen, vloekende als duivels, wilden met geweld een herberg binnen, welker deur gesloten was, dreigende de vensterluiken te verbrijzelen en de deur in te slaan.

» De dochter des huizes liep langs een achterdeur, om hulp te hebben, bij den jachtwachter die voorloopig de bediening van veldwachter vervult. Deze trachtte op aandringen der dochter die ellendigen tot de orde terug te brengen; doch nauwelijks had het gespuis hem bemerkt, of het viel hem op het lijf, en overlaadde hem met vuistslagen en schuppen, en wel zóó geweldig, dat de ongelukkig 5 of 6 dagen het bed heeft moeten houden.

» Om zich te verdedigen en zich van die woedenden te ontmaken, bediende de jachtwachter zich van een *niet geladen* pistool, dat hij op zich droeg, en er mede op zijne tegenstrevers slaande, kwetste hij er éénen aan de kaak.

» De kerels hadden de vermetelheid, naar Moerbeke te gaan klachten indienen bij de gendarmerie, en deden een proces-verbaal tegen den jachtwachter opmaken. Ook werd er een proces-verbaal tegen hen zelve opgesteld; en wij zullen zien of de justitie onderscheid zal weten te maken tusschen den onschuldigen en de ware plichtigen!...

» De liberalen strooïden het valsche gerucht uit, en de *Gazette van Gent* haastte zich dit te herhalen, dat de jachtwachter op drie werklieden geschoten had!... Ziedaar voor den derden dag, » 's Anderdaags vergenoegden zich een 100tal mannen en vrouwen, omtrent den avond en gedurende gansch den nacht, te roepen en te hullen: « *Altijd liberaal! Weg met de zwarten!* »

» Donderdag was alles tot de kalme terugkeer, en wij meenden dat de heldendaden der liberalen ten einde waren; ongelukkig was het zoo niet. Een echt schurkenwerk moest gepleegd worden.

» Zaterdag avond, omtrent 8 ure, verliet de burgemeester het dorp om zich naar zijn huis te begeven. Als hij in het veld gekomen was, bracht een booswicht, die zich daar verborgen had, hem eenen zoo geweldigen slag met eenen stok of eenen steen op het hoofd toe, dat hij ten gronde zonk, en zonder kennis bleef liggen tot 2 uren van den nacht. Liederen, van het gehucht, die hem te vergeefs gezocht hadden, vonden hem toen, terwijl hij poogde op te staan, en brachten hem naar zijn huis.

» Op het oogenblik, dat ik u schrijf, schijnt hij gansch buiten gevaar te zijn. De liberalen nu, vrezende voor hunne partij, en getrouwen aan

hun mandaat van altijd te liegen, hebben het *valsche gerucht* verspreid, dat de burgemeester, aan de vallende ziekte onderhevig zijnde, eenen aanval van die kwaal had gehad. Maar eenieder in het dorp weet, dat de burgemeester NOOIT aan de vallende ziekte onderhevig is geweest; daarenboven, die onbeschaamde logenaars vergeten uit te leggen, hoe iemand, als hij op eenen platten, zandachtigen grond valt, zich op het *bovendeele van het hoofd zou kunnen kwetsen.* »

Hopen wij, dat de booswicht of de booswichten, die den sluipmoord op M. Van Bastelaere hebben gepleegd, kennis maken zullen met het Raspluis.

Provinciale raad van Limburg.

In de zitting van den 11 juli is de vraag van subsidie voor de bouw van eenen nieuwen torenspits op O. L. V. kerk te Tongeren, uitgesteld tot de sessie van toekomend jaar.

De raad heeft in zitting van 12 juli de begroeting voor het jaar 1873 vastgesteld.

De heer Gouverneur spreekt de sluiting uit der sessie. De raad scheidt zich onder het geroep van *Lieve de Koning!*

Ontploffing van eenen stoomketel te Schaerbeek.

Gisteren morgen, ten half negen, verspreide een verschrikkelijke ontploffing schrieken en verwarring onder de werklieden en het caoutchoucfabriek van M. Goethals, gestaan in de Pavilloonstraat, nabij de koninklijke Statie, te Schaerbeek. Een der stoomketels was gesprongen en zijne stukken waren wijd en zijd weggeslagen.

Het schijnt dat de mekaniekwerker en zijn zoon bezig waren, om den ketel gereed te maken voor zijne werking, toen dezelve sprong en den zoon op den slag doodde, terwijl de vader doodelijk gekwetst werd.

Het machien dat bestemd was voor de vervaardiging van caoutchoucbuizen, was juist uit Manchester aangekomen en dien morgen wilde men er de proefneming mede doen. Hiertoe deed men een zekere hoeveelheid stoom in den ketel koken, doch op hetzelfde oogenblik sloeg het uit gegoten ijzer vervaardigde deksel van den ketel los en werd op verre afstand weggevoerd.

De mekaniekwerker, met name Bouchet, welke door een terugdringende beweging van den ketel getroffen werd, bevindt zich in een hopeloozen toestand. Hij is 45 jaar oud, gehuwd en vader van 5 kinderen, waarvan den oudste die 18 jaren tolde, aan zijne zijde gedood is.

Het schijnt dat het op eigen beweging was dat de twee werklieden een proef namen met het machien, want men zegt dat het niet aan de proef onderworpen was, welke door de reglementen in België van kracht zijn.

Het lijk van den dooden jongeling is naar het gemeente-huis overgebracht, terwijl de vader stervend naar het Sint-Jans gasthuis overgevoerd werd.

Het parket, door de politie verwittigd, heeft zich ter plaatse der ramp begeven.

De koninklijke sociëteit van muziek en rethorica van Hasselt heeft verleden zondag gezamenlijk met de koninklijke harmonie van Tongeren een heerlijk concert gegeven in den tuin van den Casino van Tongeren. Ofschoon het weder zeer ongunstig was, heeft een talrijk publiek dit aangenaam feest bijgewoond.

— Men schrijft uit St-Truiden :

Zondag namiddag heeft men in de gendarmerie binnen, gebracht, een der wreedsste kerels onzer stad, betigt van mishandelingen te Kerkom, bij St-Truiden, op eenen zijner gezellen. Na hem eenen slag met eenen schup op het hoofd gegeven te hebben dat hem deed in bezwijming vallen, gaf hij hem nog voetschappen op het hart, nog niet voldaan heeft hij al het noodige aangeweend om zijn slachtoffer kunnen te verbranden, gelukkig dat men er bij tijds is tusschen gekomen. Den ongelukkigigen is in deerniswaardigen toestand naar het hospitaal overgebracht geworden.

— Men schrijft uit Diest :

Woensdag namiddag zijn de studenten van het bisschoppelijk seminarium van St-Truiden, van Scherpenheuvel in onze stad gekomen, voafgegaan van het muziek van het gesticht, hetwelk onder de bestiering van den eerw. heer Billen, hun kundige muziekmeester, op een zeer keurige wijze verscheidene *Pas redoublés* uitvoerden. Zij zijn in de kerk van den H. Sulpitius getrokken en hebben vervolgens de voor-malige woning van onzen gelukkigen inboorling Joannes Berchmans gaan bezoeken. Rond 4 ure zijn ze, muziek makende, naar de statie des ijzeren wegs gegaan, en gezamenlijk met den expres-trein naar St-Truiden vertrokken.

— Van 1° dezer dñj in België verscheidende bepalingen in werking getreden, betreffende het telegrafisch verkeer, zoowel in het land zelve als met het buitenland. Tot hiertoe moest voor iedere 20 woorden 1 halve frank worden betaald; thans is men voor de eerste 20 woorden 1 halve frank verschuldigd, doch verder voor ieder 10tal woorden meer, 25 centiemen, en niet zooals vroeger 50 cent. voor iedere reeks van 20 woorden of gedeelten daarvan.

— Het departement van oorlog heeft aan de hoofden der legerkorpsen bevelen gegeven, dat van den 20 tot den 25 juli, tijdvak der hefting van de groote krijgsoperatiën des kamps van Beverloo, verloven van *éene maand* zouden vergoed worden aan de militiens der klassen van 1870 en 1871, die erkend zullen zijn deze gunst te verdienen, ten einde hun de gelegenheid te geven om zich met de werken van den oogst bezig te houden.

— Men schrijft uit Bergen, 14 juli :
De werkstakers zijn thans reeds ten getalle van 7000. Zij houden zich rustig en vele hinnen vermaken zich met kaart of andere spelen, en willen niet zeggen of zij welhaast het werk zullen hervatten. Zaterdag heeft de *Internationale* te Jemmapes een meeting gehouden, waarop een 1000tal arbeiders aanwezig waren. Men verzekert dater troepen naar den Bortage zullen gezonden worden, ten einde alle wanorders te voorkomen.

Buitenlandsch nieuws.

Nederland.

Men schrijft uit Hallegersberg, 15 juli :
Heden voormiddag heeft een jongen van 16 jaar zijn makker van 14 jaar zoodanig met een geweer schot van hagel, achter in den rechter schouder gewond, dat de laatste naar het oor-deel van geneeskundigen weldra zal moeten sterven. Beide jongens waren in een slachten alhier werkzaam, toen de oudste, het geladen geweer zijns vaders ziende staan, zeide dit wel te kunnen afschieten, waarop de andere antwoordde dat hij toch niet durfde. De eerste zijne beweging willede staven, schoot het geweer af en trof ongelukkig zijn kameraad. De dader is naar het huis van arrest te Rotterdam overgebracht.

Frankrijk.

FRANSCHKE KEUKEN.

Aurélien Scholl heeft in den *Eclair* een artikel geschreven, over hetgene hij noemt de Keuken-schildering van Parijs. In zekere restauratiën heeft men langen tijd tong er turbot « gefabrikerd » met zouten aberdaan. Men weet ook dat de zoogezegde kammen van vogels, die in de *vol-au-vent* komen, gesneden zijn uit het binne-ste van het verhemelte van een kalf. Voor den sierkoek is het een andere historie: dezelve wordt tegenwoordig gemaakt met het wit van vier eiers, en een enkele doier. Men houdt de doiers om de sussen te binden. Men mengt onder het wit eenen soort van schadelooze verf, strijkt ze op den koek, een kok gaat er met een heel ijzer over, en het stuk krijgt gansch het voorkomen van een lekker brokje.

Ziehier nu de geschiedenis van Alfred, de ortolaanmaker; Alfred komt beneden, men biedt hem vier bloedende musschen aan, en hij houdt in den mond eenen stroopijp vol warm kickenvet. Hij steekt iedere musch onder den krop, en blaast het vet tusschen vel en vleesch. De musch is ortolaan geworden en glinstert van vetheid en dikte, Aldus voorgesteld, wordt iedere musch drie francs het stuk verkocht.

Engeland.

Londen, 6 juli.

Een bericht uit Philadelphia aan den *Times* zegt, dat de warmte in de Vereenigde-Staten onverdragelijk is. Deze week krom de thermometer op de kusten van den Atlantischen Oceaan bijna altijd tot 100 graden. Er hadden vele sterfgevallen plaats, vooral onder de kinderen.

Op 1000 sterfgevallen zijn er te New-York 200 personen aan zonnesteek overleden. In de andere steden zijn de sterfgevallen in evenredigheid der hitte; nogtans is de thermometer nu tot op 90 graden gedaald.

Spanje.

Madrid, 11 juli.

De *Gaceta official* meldt, dat de Baskische provinciën geheel onlerworpen zijn. In de provincie Alava hebben zich gisteren 53 Carlisten aan het *indulto* onderworpen. De oproer in Catalonië blijft voortduren. De

carlistische aanvoorders zenden bedreigingen naar de maatschappijen der ijzeren wegen, welke de zeer zware sommen die hen afgevorderd worden niet betalen.

De Carlisten zijn begonnen met den onloop der treinen te verhuilieren en de telegraafdraden door te snijden. Zij hebben zelfs op eenen trein geschoten.

Volgens de *Imparcial*, zou generaal Cabrera, een weigerend antwoord gegeven hebben aan de carlistische commissie, welke hem was komen verzoeken zijn hulp te schenken aanden oproer.

Luidens 't zelfde dagblad zou generaal Cabrera gezegd hebben, dat hij geen Carlist, zelfs geen katholiek meer was.

In Barcelona is de rust hersteld.

Madrid, 12 juli.

De tijdingen wegens den opstand vermelden nog eenige voordeden voor de Carlisten.

Karel VII is niet, gelijk zekere bladen hebben gezegd, in Zwitserland, maar wel daar, waar zijne aanwezigheid noodig is.

In Cataloga zijn de wuisten der oproerlingen niet te loochenen.

Tristany is te Solsona gekomen, heeft de nationale garde ontwapend, en zijne bataillons versterkt.

Castell heeft evenveel gedaan te Berga, en Estarats te San Juan de las Abadesas.

In Toledo is Madridjez ingenomen en de macht der Carlisten vermeerdert.

In de Asturiën zijn verscheidene benden werkzaam, ter wijl in de provinciën Laon en Gallicië nieuwe worden ingericht.

Te Reus en te Figueras verwacht men elken dag de Carlisten te zien aankomen.

Na eenige dagen rust, zal geheel Navarro opnieuw de wapens nemen. Zoo zal het overal zijn, nu eens rust, dan weder strijd, tot dat Amedeus weg en Karel VII op den troon is.

De *Gaceta Official* bevat het dekreet, waardoor M. Sanz gelast wordt met het *ad interim* van het ministerie van justitie, tijdens de afwezigheid van M. Mentoro Rios.

Fanselijke Staten.

Rome, 12 juli.

De allocutie van den Paus aan de *German brok club* te Rome, wordt door de pruisische nieuwswijzen aanzien als een oorlogsverklaring tusschen het pausdom en het keizerrijk.

Zonderlinge worsteling, inderdaad, waarbij een grijsaar van 80 jaren, die geen enkel soldaat onder zijn gebied heeft, beschuldigd wordt, den machtigen keizer van Duitschland te bedreigen, die over miljoenen soldaten beweelt en legioenen Kruppkatons als uit de aarde doet verrijzen.

Mar de paus spreekt in den naam Gods; hij herinnert aan de teergevoelige Duitschers den droom van Nabuchodonozor, het bronzen standbeeld met leeme voeten en den steen door een onzichtbare hand geworpen, welke den kolossus verdelgt.

Rome, 14 juli.

De Paus heeft treurige tijdingen uit Konstantinopel ontvangen. Turkije zou op het punt staan om Mgr Hassoun te verbannen.

Amerika.

In den vroegen morgen van den 22 juni heeft op den Canadischen Great-Trunk-spoorweg, niet ver van Belleville, een jammerlijk ongeluk plaats gehad. Ten gevolge van een onbekende oorzaak, liep de lokomotief van een trein, die in oostelijke richting van Toronto spoorde, van de rails, waardoor een goederen-waggon en twee reizigers waggons op elkander stieten en over den verbrijzelden lokomotief tuimelden, aan welks ontsnappenden stoom de opgelotene passagiers gedurende eenigen tijd blootstonden. De reizigers van het ongedeerde gedeelte van den spoorreijn boden zoo spoedig mogelijk hulp. Vijf personen werden dood gevonden, en 60 anderen hadden hevige brandwonden bekomen; voor den avond waren reeds 23 hunner overleden, en den 25 bedroeg het aantal slachtoffer der ramp niet minder dan 40.

Op den zeifden dag nabij Connelville, in westelijk Pennsylvania, eenen botsing plaats tusschen twee spoorreinen, waarbij drie personen om het leven kwamen en 8 doodelijk gewond werden, en er brak bij eenen apotheker te New-York een brand uit, waarbij 20 brandgasten ernstige wonden bekwamen, zoodat aan het leven van 4 hunner gewanchoopt werd, en men vreesde dat verscheidene anderen het gezicht zouden verliezen.